

СЛУЖБА БЕЗПЕКИ УКРАЇНИ

Головне управління Служби безпеки України в Донецькій та Луганській областях
2 управління (з дислокацією у м. Маріуполь Донецької області)

Слідчий відділ

вул. Архітектора Нільсена, 33, м. Маріуполь, Донецька область, 87515, тел. (0629) 52-53-94, (098) 482-18-54
www.ssu.gov.ua, e-mail: usbu_mariupol_sv@ssu.gov.ua Код ЄДРПОУ 20001504

ПОВІДОМЛЕННЯ

про підозру

м. Дніпро

22.11.2023

Старший слідчий в ОВС – криміналіст слідчого відділу Управління СБ України в Чернівецькій області підполковник юстиції Сакала Микола Миколайович, розглянувши матеріали досудового розслідування у кримінальному провадженні № 22022050000001657, внесеного до Єдиного реєстру досудових розслідувань 29.06.2022, за ознаками кримінального правопорушення, передбаченого ч. 5 ст. 111-1 КК України, та встановивши наявність достатніх доказів для повідомлення особи про підозру у вчиненні кримінального правопорушення, відповідно до ст. ст. 42, 276, 277, 278 КПК України, -

ПОВІДОМИВ:

Лісовіну Олександрю Івановичу, 29.06.1973 року народження, уродженцю с. Октябрьське Волноваського району Донецької області, проживаючому за адресою: Донецька область, Волноваський район, с. Дмитрівка, вул. Центральна, буд. 83, громадянину України, раніше не судимому, РНОКПП 2684315053, паспорт громадянина України №002604631 виданий Волноваським відділом ГУ ДМС у Донецькій області 26.11.2018,

про підозру у колабораційній діяльності, тобто у добровільному зайнятті громадянином України посади, пов'язаної з виконанням організаційно-розпорядчих та адміністративно-господарських функцій, у незаконних органах влади, створених на тимчасово окупованій території, у тому числі в окупаційній адміністрації держави-агресора, тобто у вчиненні кримінального правопорушення, передбаченого ч. 5 ст. 111-1 КК України

Фактичні обставини кримінального правопорушення, у вчиненні якого підозрюється Лісовін О.І.:

24 жовтня 1945 року набув чинності Статут Організації Об'єднаних Націй, підписаний 26 червня 1945 року, яким фактично створено Організацію Об'єднаних Націй (далі - ООН).

До складу ООН увійшли Українська Радянська Соціалістична Республіка (з 24 серпня 1991 року змінено назву на Україна), Союз Радянських Соціалістичних Республік (з 24 грудня 1991 року змінено назву на Російська Федерація) та ще 49

країн-засновниць, а в подальшому до вказаної міжнародної організації прийняті інші країни світу.

Відповідно до ч. 4 ст. 2 Статуту ООН всі Члени ООН утримуються в їх міжнародних відносинах від загрози силою або її застосування як проти територіальної недоторканності або політичної незалежності будь-якої держави, так і будь-яким іншим чином, несумісним з Цілями Об'єднаних Націй.

Декларацією Генеральної Асамблеї ООН від 9 грудня 1981 року № 36/103 про недопустимість інтервенції та втручання у внутрішні справи держав та резолюціями від 16 грудня 1970 року №2734 (XXV), що містить Декларацію про зміцнення міжнародної безпеки; від 21 грудня 1965 року №2131 (XX), що містить Декларацію про неприпустимість втручання у внутрішні справи держав та обмеження їх суверенітету та від 14 грудня 1974 року № 3314 (XXIX), що містить визначення агресії, встановлено, що ні одна з держав не має право здійснювати інтервенцію чи втручання у будь-якій формі або з будь-якої причини у внутрішні та зовнішні справи інших держав. Закріплено обов'язок держав: утримуватися від озброєної інтервенції, **підривної діяльності**, військової окупації; здійснення сприяння, заохочення чи підтримки сепаратистської діяльності; не допускати на власній території навчання, фінансування та вербовки найманців чи засилання таких найманців на територію іншої держави.

Крім того, у статтях 1-5 Декларації Генеральної Асамблеї ООН від 14 грудня 1974 року № 3314 (XXIX) серед іншого визначено:

- застосування збройної сили державою проти суверенітету, територіальної та політичної незалежності іншої держави;
- застосування збройної сили державою першою в порушення Статуту ООН є перш за все свідченням акту агресії.

Будь-яка з наступних дій, незалежно від оголошення війни, кваліфікується як акт агресії:

- вторгнення або напад збройних сил держави на територію іншої держави або будь-яка військова окупація, який би тимчасовий характер вона не носила, що є результатом такого вторгнення або нападу, або будь-яка анексія із застосуванням сили території іншої держави або частини її;
- бомбардування збройними силами держави території іншої держави або застосування будь-якої зброї державою проти території іншої держави;
- блокада портів або берегів держави збройними силами іншої держави;
- напад збройними силами держави на сухопутні, морські або повітряні сили, або морські і повітряні флоти іншої держави;
- застосування збройних сил однієї держави, що знаходяться на території іншої держави за згодою з приймаючою державою, у порушення умов, передбачених в угоді, або будь-яке продовження їх перебування на такій території після припинення дії угоди;
- дія держави, що дозволяє, щоб її територія, яку вона надала в розпорядження іншої держави, використовувалася цією іншою державою для здійснення акту агресії проти третьої держави;
- засилання державою або від імені держави збройних банд, груп, іррегулярних сил або найманців, які здійснюють акти застосування збройної сили проти іншої держави, що мають настільки серйозний характер, що це рівнозначно наведеним вище актам.

Жодні міркування будь-якого характеру, з політичних, економічних, військових чи інших причин не можуть бути виправданням агресії.

Статтями 1 та 2 III Конвенції про відкриття воєнних дій (Гаага, 18 жовтня 1907 року), яка вступила в дію 26 січня 1910 року, яку 7 березня 1955 року визнано Союзом Радянських Соціалістичних Республік, правонаступником якого є Російська Федерація, передбачено, що військові дії між державами не повинні починатися без попереднього і недвозначного попередження, яке буде мати форму мотивованого оголошення війни або форму ультиматуму з умовним оголошенням війни. Стан війни повинен бути без уповільнення оповіщений нейтральним державам і буде мати для них дійсну силу лише після одержання оповіщення.

24 серпня 1991 року Верховною Радою Української Радянської Соціалістичної Республіки схвалено Акт проголошення незалежності України, яким урочисто проголошено незалежність України та створення самостійної української держави - України. Згідно з указаним документом, територія України є неподільною та недоторканною.

16 липня 1990 року вказано, що Верховна Рада Української Радянської Соціалістичної Республіки проголошує державний суверенітет України як верховенство, самостійність, повноту і неподільність влади Республіки в межах її території та незалежність і рівноправність у зовнішніх зносинах.

Відповідно до розділу V Декларації територія України в існуючих кордонах є недоторканною і не може бути змінена та використана без її згоди.

Незалежність України визнали держави світу, серед яких і Російська Федерація.

Згідно з п.п. 1, 2 Меморандуму про гарантії безпеки у зв'язку з приєднанням України до Договору про нерозповсюдження ядерної зброї від 5 грудня 1994 року Російська Федерація, Сполучене Королівство Великої Британії та Північної Ірландії і Сполучені Штати Америки підтвердили Україні їх зобов'язання згідно з принципами Заключного акта Наради з безпеки та співробітництва в Європі від 1 серпня 1975 року поважати незалежність і суверенітет та існуючі кордони України, зобов'язались утримуватися від загрози силою чи її використання проти територіальної цілісності чи політичної незалежності України, і що ніяка їхня зброя ніколи не буде використовуватися проти України, крім цілей самооборони, або будь-яким іншим чином згідно зі Статутом ООН.

31 травня 1997 року відповідно до положень Статуту ООН і зобов'язань за Заклучним актом Наради з безпеки і співробітництва в Європі Україна та Російська Федерація уклали Договір про дружбу, співробітництво і партнерство між Україною і Російською Федерацією (ратифікований Законом України від 14 січня 1998 року ШЗ/98-ВР та Федеральним Законом Російської Федерації від 2 березня 1999 року № 42 ФЗ). Відповідно до ст.ст. 2-3 зазначеного Договору Російська Федерація зобов'язалась поважати територіальну цілісність України, підтвердила непорушність існуючих між ними кордонів та будівництво відносин на основі принципів взаємної поваги суверенної рівності, територіальної цілісності, непорушності кордонів, мирного врегулювання спорів, незастосування сили або загрози силою, включаючи економічні та інші способи тиску, права народів вільно розпоряджатися своєю долею, **невтручання у внутрішні справи**, додержання прав людини та основних свобод, співробітництва між державами, сумлінного виконання взятих міжнародних зобов'язань, а також інших загальноновизнаних норм міжнародного права.

Відповідно до опису і карти державного кордону, які є додатками до Договору між Україною та Російською Федерацією про українсько-російський державний кордон від 28 січня 2003 року (ратифікований Російською Федерацією

22 квітня 2004 року), територія Автономної Республіки Крим, м. Севастополя, Донецької та Луганської областей відноситься до території України.

Статтями 1-2 Конституції України визначено, що Україна є суверенною і незалежною, демократичною, соціальною, правовою державою. Суверенітет України поширюється на всю її територію, яка в межах існуючого кордону є цілісною і недоторканою.

Згідно із статтею 5 Конституції України, носієм суверенітету та єдиним джерелом влади в Україні є народ. Народ здійснює владу безпосередньо і через органи державної влади та органи місцевого самоврядування.

Право визначати і змінювати конституційний лад в Україні належить виключно народові і не може бути узурповане державою, її органами або посадовими особами.

Згідно з ч. 1 ст. 65 Конституції України захист Вітчизни, незалежності та територіальної цілісності України є обов'язком громадян України.

Відповідно до ст. 68 Конституції України кожен зобов'язаний неухильно додержуватися Конституції України та законів України, не посягати на права і свободи, честь і гідність інших людей.

Статтею 73 Конституції України визначено, що виключно всеукраїнським референдумом вирішуються питання про зміну території України.

Відповідно до статей 132-134 Конституції України територіальний устрій України ґрунтується на засадах єдності та цілісності державної території. До складу України входять: Автономна Республіка Крим, Вінницька, Волинська, Дніпропетровська, Донецька, Житомирська, Закарпатська, Запорізька, Івано-Франківська, Київська, Кіровоградська, Луганська, Львівська, Миколаївська, Одеська, Полтавська, Рівненська, Сумська, Тернопільська, Харківська, Херсонська, Хмельницька, Черкаська, Чернівецька, Чернігівська області, міста Київ та Севастополь. Місто Севастополь має спеціальний статус, Автономна Республіка Крим (далі - АР Крим) є невід'ємною складовою частиною України і в межах повноважень, визначених Конституцією України, вирішує питання, віднесені до її відання.

Таким чином, із зазначених міжнародних нормативно-правових актів, а також актів національного законодавства, яке визначає основні засади державної політики, спрямованої на захист національних інтересів і гарантування в Україні безпеки особи, суспільства і держави від зовнішніх і внутрішніх загроз в усіх сферах життєдіяльності, впливає, що дії РФ на шкоду суверенітету, територіальній цілісності та недоторканності, обороноздатності, державній, економічній та інформаційній безпеці України створюють реальні загрози національній безпеці та є проведенням підривної діяльності проти України. Її результатом стала в 2014 році анексія Криму, окупація території Донецької та Луганської областей, масштабні руйнування провідних промислових бюджетоутворюючих підприємств на сході держави, що призвело до загострення суспільно-політичної обстановки в Україні, падіння економіки держави та інших вкрай негативних для України наслідків.

Наведені вище факти розв'язання та ведення Російською Федерацією агресивної війни проти України, здійснення підривної діяльності, в тому числі, і шляхом вторгнення підрозділів ЗС РФ на територію півострова Крим, захоплення державних установ, організацій та військових частин із 27 лютого 2014 року широко висвітлювалися більшістю засобів масової інформації України та іноземних держав, у зв'язку з чим були достовірно відомі Лісовіну О.І.

Постановою Ради Федерації Федеральних Зборів РФ «Про використання Збройних Сил Російської Федерації на території України» від 01 березня 2014 року № 48-СФ за результатами звернення Президента РФ, виходячи з інтересів безпеки життя громадян РФ, особового складу військового контингенту ЗС РФ, що дислокується на території України (АР Крим), надано згоду Президенту РФ на використання ЗС РФ на території України.

06 березня 2014 року Верховною Радою АР Крим прийнята Постанова «Про проведення загальнокримського референдуму». Указом Президента України від № 261/2014 від 07 березня 2014 року дія цієї Постанови Верховної Ради АР Крим була зупинена, а сама вона рішенням Конституційного Суду України № 2-рц/2014 від 14 березня 2014 року визнана неконституційною.

11 березня 2014 року Постановою Верховної Ради АР Крим прийнята «Декларація», якою проголошено АР Крим «суверенною державою» - «Республікою Крим». Указом Президента України від 14 березня 2014 року № 296/2014 дія цієї Постанови Верховної Ради АР Крим була зупинена, а сама вона рішенням Конституційного Суду України № 3-рп/2014 від 20 березня 2014 року визнана неконституційною.

Постановою Верховної Ради України від 15 березня 2014 року № 891- VII Верховна Рада АР Крим була розпущена.

17 березня 2014 року представники розпущеної «Верховної Ради АР Крим» прийняли Постанову № 1745-6/14 «Про незалежність Криму», за якою створено нелегітимне державне утворення «Республіка Крим», а також Постанову 1748-6/14 «Про правонаступництво Республіки Крим», за якою вищим органом влади «Республіки Крим» є «Державна рада Республіки Крим».

18 березня 2014 року «Державна рада Республіки Крим» підписала «Договір» між РФ та «Республікою Крим» про прийняття до РФ «Республіки Крим» та утворення, у складі РФ нових суб'єктів, який вже 19 березня рішенням Конституційного Суду РФ визнаний таким, що відповідає Конституції РФ, 20 березня 2014 року його ратифікувала більшістю голосів Держдума РФ, а 21 березня 2014 року - Рада Федерації Федеральних Зборів РФ, відтак цей «Договір» набрав чинності 21 березня 2014 року.

21 березня 2014 року прийнятий Закон РФ № 6-ФКЗ (т. 4 а. 175-214), яким прийнято до РФ «Республіку Крим» та утворені в складі РФ нові суб'єкти. «Республіка Крим» вважається прийнятою до РФ з дати підписання «Договору» (ст. 1 Закону РФ № 6-ФКЗ).

11 квітня 2014 року «Державна рада Республіки Крим» прийняла «Конституцію Республіки Крим» як суб'єкта РФ.

Надалі, продовжуючи підривну діяльність проти України, РФ утворила на окупованій території України в АР Крим федеральні органи державної влади РФ, правоохоронні органи та органи судової системи, місцевого самоврядування, з метою становлення та зміцнення окупаційної влади РФ та недопущення контролю України над цією територією.

Верховною Радою України 15 квітня 2014 року прийнято Закон України № 1207-УІІ «Про забезпечення прав і свобод громадян та правовий режим на тимчасово окупованій території України» (далі - Закон № 1207-VII), за яким перебування підрозділів ЗС РФ на території України з порушенням процедури, визначеної Конституцією та законами України, а також всупереч міжнародно-правовим актам, визнано окупацією частини території суверенної держави Україна, а територію АР Крим, відповідні води, територіальне море України, територію виключної (морської) економічної зони України, а також повітряний простір над

цими територіями визнано тимчасово окупованими територіями України внаслідок збройної агресії з боку РФ.

Резолюцією Генеральної Асамблеї ООН «Територіальна цілісність України» від 27 березня 2014 року № 68/262, «референдум», проведений в АР Крим 16 березня 2014 року, визнано таким, що не має законної сили і не може бути основою для зміни статусу АР Крим.

Реакцією на такі дії Російської Федерації, стало прийняття Верховною Радою України 21 квітня 2015 року постанови № 337-VIII «Про Заяву Верховної Ради України «Про відсіч збройній агресії Російської Федерації та подолання її наслідків», згідно з якою констатовано початок такої агресії з боку РФ на території АР Крим 20 лютого 2014 року, яка завершилася воєнною окупацією та подальшою незаконною анексією цієї частини території України.

Резолюціями Генеральної Асамблеї ООН «Стан у сфері прав людини в Автономній Республіці Крим та м. Севастополі (Україна)» від 19 грудня 2016 року № 71/205 та від 19 грудня 2017 року № 72/190, «Проблема мілітаризації Автономної Республіки Крим та міста Севастополь, Україна, районів Чорного та Азовського морів» від 17 грудня 2018 року, «Ситуація з правами людини в Автономній Республіці Крим та місті Севастополь, Україна» від 22 грудня 2018 року послідовно засуджено тимчасову окупацію з боку РФ внаслідок військової агресії частини території України - АР Крим - підтверджено невизнання анексії.

Продовжуючи реалізацію злочинного плану, з метою створення приводів для ескалації конфлікту і спроби виправдання своєї агресії перед громадянами України Російської Федерації та світовою спільнотою, 21 лютого 2022 року Російською Федерацією визнано «Донецьку народну республіку» та «Луганську народну республіку» незалежними державами.

22 лютого 2022 року Президент Російської Федерації, реалізуючи злочинний план, направив до Ради Федерації звернення про використання Збройних Сил РФ за межами РФ, яке було задоволено.

24 лютого 2022 року о 05 годині Президент Російської Федерації оголосив про рішення розпочати військову операцію в Україні.

У подальшому, Збройними силами РФ, які діяли за наказом керівництва РФ і ЗС РФ, здійснено пуск крилатих та балістичних ракет по аеродромам, військовим штабам і складам зброї та підрозділам ЗСУ, також військовими формуваннями РФ здійснено вторгнення на територію суверенної держави Україна.

24.02.2022 Указом Президента України №64/2022 введено в Україні воєнний стан із 05 години 30 хвилин 24 лютого 2022 року, який неодноразово продовжувався.

Відповідно до п.п. 6, 7 ч. 1 ст. 11 Закону України «Про забезпечення прав і свобод громадян та правовий режим на тимчасово окупованій території України», окупаційна адміністрація Російської Федерації - сукупність державних органів і структур Російської Федерації, функціонально відповідальних за управління тимчасово окупованими територіями та підконтрольних Російській Федерації самопроголошених органів, які узурпували виконання владних повноважень на тимчасово окупованих територіях та які виконували чи виконують властиві органам державної влади чи органам місцевого самоврядування функції на тимчасово окупованій території України, в тому числі органи, організації, підприємства та установи, включаючи правоохоронні та судові органи, нотаріусів та суб'єктів адміністративних послуг.

Тимчасово окупована територія - це частини території України, в межах яких збройні формування Російської Федерації та окупаційна адміністрація

Російської Федерації встановили та здійснюють фактичний контроль або в межах яких збройні формування Російської Федерації встановили та здійснюють загальний контроль з метою встановлення окупаційної адміністрації Російської Федерації.

Згідно ст. 42 IV Конвенції про закони і звичаї війни на суходолі та додаток до неї: положення про закони і звичаї війни на суходолі (1907 року) територія визнається окупованою, якщо вона фактично перебуває під владою армії супротивника.

Внаслідок розв'язання і ведення агресивної війни, починаючи з 24.02.2022 збройними формуваннями Російської Федерації тимчасово окуповано частини території Дніпропетровської, Донецької, Запорізької, Луганської, Миколаївської, Сумської, Харківської, Херсонської областей.

Зокрема, починаючи з 10.03.2022 до цього часу, Російською Федерацією тимчасово окуповано територію с. Дмитрівка Волноваського району, Донецької області.

Представниками Російської Федерації на тимчасово окупованій території с. Дмитрівка Волноваського району Донецької області було створено підпорядковану, керовану та фінансовану Російською Федерацією окупаційну адміністрацію, в яку входили органи і структури, функціонально відповідальні за управління тимчасово окупованою територією України.

При цьому, представники підконтрольних Російській Федерації самопроголошених органів узурпували виконання владних функцій держави на тимчасово окупованій території с. Дмитрівка Волноваського району Донецької області, здійснювали підбір кадрів для зайняття посад в незаконних самопроголошених органах, у тому числі із числа громадян України, які на той час перебували на вказаній тимчасово окупованій території. Кінцевою метою окупаційних органів, є інтеграція та подальше незаконне включення захопленої частини суверенної держави Україна до складу Російської Федерації.

07.03.2022 «указом так званого «главы ДНР» «О внесении изменений в указ главы ДНР», с. Дмитрівка віднесено до адміністрації Волноваського району так званої «ДНР».

У подальшому, 09.06.2022 «указом так званого «главы ДНР» № 277 «Об администрации Волновахского района» на тимчасово окупованій території Волноваського району Донецької області створена не передбачена законодавством України так звана «местная администрация Донецкой Народной Республики – администрация Волновахского района», на яку незаконно покладено здійснення функцій, властивих міській раді України.

Так, у громадянина України Лісовіна Олександра Івановича, обізнаного про факт ведення Російською Федерацією агресивної війни проти України з мотивів непогодження з політикою чинної влади в Україні та підтримки входження тимчасово окупованих територій України до складу вказаної держави, невизнання РФ поширення державного суверенітету України на тимчасово окуповані її території, виник умисел на співпрацю з представниками держави агресора.

Під час окупації території с. Дмитрівка Волноваського району Донецької області країною-агресором, але не пізніше ніж з 22.06.2022, громадянин України Лісовін О.І., перебуваючи на тимчасово окупованій території даного населеного пункту, діючи умисно, реалізуючи свій злочинний умисел, з метою встановлення та утвердження тимчасової окупації частини території України, підтримки рішень та дій держави-агресора, збройних формувань, окупаційної адміністрації держави-агресора, співпраці з державою-агресором, збройними формуваннями та

окупаційною адміністрацією, надав добровільну згоду і був призначений на посаду так званого «главы Дмитровской сельской администрации ДНР», створеної на тимчасово окупованій території окупаційною адміністрацією Російської Федерації.

На Лісовіна О.І., як на «главу Дмитровской сельской администрации ДНР», було покладено виконання наступних організаційно-розпорядчих та адміністративно-господарських функцій: здійснення загального керівництва роботою працівників «адміністрації», контролю за їх робочим графіком та станом виконаної роботи; вирішення соціальних питань місцевих мешканців; складення списків мешканців щодо здійснення перепису місцевого населення зазначеного населеного пункту; збір заяв на отримання місцевими мешканцями будівельних матеріалів; організація інших заходів, направлених на вирішення соціальних питань, об'єктів життєзабезпечення населення.

Місцем роботи так званого «Дмитровской сельской администрации ДНР» було визначено будівлю, розташовану за адресою: с. Дмитрівка, вул. Держинського, буд. 51, Волноваського району.

Отже, громадянин України Лісовін О.І. у період часу не пізніше ніж з 21.06.2022 до теперішнього часу, перебуваючи на вказаній посаді, виконував організаційно-розпорядчі та адміністративно-господарські функції у незаконних органах влади, створених на тимчасово окупованій території, у тому числі в окупаційній адміністрації російської федерації, а саме у так званій «Дмитровской сельской администрации ДНР» в будівлі, розташованій за адресою: с. Дмитрівка, вул. Держинського, буд. 51, Волноваського району.

На підставі викладеного, громадянин України Лісовін Олександр Іванович обґрунтовано підозрюється у колабораційній діяльності, тобто у добровільному зайнятті громадянином України посади, пов'язаної з виконанням організаційно-розпорядчих та адміністративно-господарських функцій, у незаконних органах влади, створених на тимчасово окупованій території, у тому числі в окупаційній адміністрації держави-агресора, тобто у вчиненні кримінального правопорушення, передбаченого ч. 5 ст. 111-1 КК України.

Старший слідчий в ОВС - криміналіст слідчого відділу
Управління СБ України в Чернівецькій області
підполковник юстиції

Микола САКАЛА

«ПОГОДЖЕНО»

Прокурор у провадженні –
прокурор Лівобережної окружної прокуратури
Донецької області

Віталій ШИДЛОВСЬКИЙ

ПРАВА ПІДОЗРЮВАНОВОГО

Кримінальний процесуальний кодекс України

Стаття 42. Підозрюваний, обвинувачений

Підозрюваний, обвинувачений має право:

- 1) знати, у вчиненні якого кримінального правопорушення його підозрюють;
- 2) бути чітко і своєчасно повідомленим про свої права, а також отримати їх роз'яснення у разі необхідності;
- 3) на першу вимогу мати захисника і побачення з ним до першого та перед кожним наступним допитом з дотриманням умов, що забезпечують конфіденційність спілкування, на присутність захисника під час допиту та інших процесуальних дій, на відмову від послуг захисника в будь-який момент кримінального провадження, на отримання послуг захисника за рахунок держави у випадку відсутності коштів на оплату таких послуг;
- 4) не говорити нічого з приводу підозри проти нього або у будь-який момент відмовитися відповідати на запитання;
- 5) давати пояснення, показання з приводу підозри чи в будь-який момент відмовитися їх давати;
- 6) вимагати перевірки обґрунтованості затримання;
- 7) у разі затримання – негайне повідомлення членів сім'ї, близьких родичів чи інших осіб про затримання і місце свого перебування;
- 8) збирати і подавати слідчому, прокурору, слідчому судді докази;
- 9) брати участь у проведенні процесуальних дій;
- 10) під час проведення процесуальних дій ставити запитання, подавати свої зауваження та заперечення щодо порядку проведення дій, які заносяться до протоколу;
- 11) застосовувати з додержанням вимог КПК України технічні засоби при проведенні процесуальних дій, в яких він бере участь. Слідчий, прокурор, слідчий суддя, суд мають право заборонити застосовування технічних засобів при проведенні окремої процесуальної дії чи на певній стадії кримінального провадження з метою нерозголошення відомостей, які містять таємницю, що охороняється законом, чи стосуються інтимного життя особи, про що виноситься вмотивована постанова (ухвала);
- 12) заявляти клопотання про проведення процесуальних дій, про забезпечення безпеки щодо себе, членів своєї сім'ї, близьких родичів, майна, житла тощо;
- 13) заявляти відводи;
- 14) ознайомлюватися з матеріалами досудового розслідування, та вимагати відкриття матеріалів;
- 15) одержувати копії процесуальних документів та письмові повідомлення;
- 16) оскаржувати рішення, дії та бездіяльність слідчого, прокурора, слідчого судді;
- 17) вимагати відшкодування шкоди, завданої незаконними рішеннями, діями чи бездіяльністю органу, що здійснює оперативно-розшукову діяльність, досудове розслідування, прокуратури або суду, в порядку, визначеному законом, а також відновлення репутації, якщо підозра, обвинувачення не підтвердились;
- 18) користуватись рідною мовою, отримувати копії процесуальних документів рідною або іншою мовою, якою він володіє, та в разі необхідності користуватись послугами перекладача за рахунок держави.

Підозрюваний має також інші процесуальні права, передбачені цим Кодексом.

Підозрюваний, який є іноземцем і тримається під вартою, має право на зустрічі з представником дипломатичної чи консульської установи своєї держави, яку йому зобов'язана забезпечити адміністрація місця ув'язнення.

Підозрюваний зобов'язаний:

- 1) прибувати за викликом до суду, а в разі неможливості прибути за викликом у призначений строк – заздалегідь повідомити про це суд;
- 2) виконувати обов'язки, покладені на нього рішенням про застосування заходів забезпечення кримінального провадження;
- 3) підкорятися законним вимогам та розпорядженням слідчого, прокурора, слідчого судді, суду.

На всіх стадіях кримінального провадження, до виходу суду до нарадчої кімнати для ухвалення вироку, між прокурором та підозрюваним чи обвинуваченим може бути укладена угода про визнання винуватості щодо особливо тяжких злочинів, вчинених за попередньою змовою групою осіб, організованою групою чи злочинною організацією або терористичною групою за умови викриття підозрюваним, який не є організатором такої групи або організації, злочинних дій інших учасників групи чи інших, вчинених групою або організацією злочинів, якщо повідомлена інформація буде підтверджена доказами.

Про підозру мені повідомлено, письмове повідомлення про підозру і пам'ятка про процесуальні права та обов'язки підозрюваного вручені, права підозрюваного оголошені та роз'яснені.

Підозрюваний

« ____ » год. « ____ » хвилин « ____ » _____ 20__ року.

Захисник

« ____ » год. « ____ » хвилин « ____ » листопада 2023 року.

Повідомлення про підозру вручив:

**Старший слідчий в ОВС - криміналіст слідчого відділу
Управління СБ України в Чернівецькій області
підполковник юстиції**

Микола САКАЛА